

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
JÄMTLANDS LÄN

Projektbeskrivning

Monica Andersson - Gunilla Kaev
Samordningsförbundet Jämtlands län
2015-03-24

Samordningsförbundet Jämtlands län genomför

“Verktyg hela vägen - Jämtlands län”

Bakgrund och idé

Samordningsförbundets styrelse har sedan 2013 beslutat att unga som riskerar att hamna utanför arbete studier är en prioriterad målgrupp i förbundets verksamhetsinriktning. Detta stöds av lokala kartläggningar som också lyft fram målgruppen unga vad gäller att fokusera på effektiva stödinsatser och samverkan mellan myndigheter och aktörer som möter unga.

Utifrån detta har förbundet aktivt sökt uppslag och diskuterat med parter lokalt och länsövergripande vilka samverkansinsatser som skulle vara behövliga. Förbundets egna finansierade och tidigare genomförda projekt i Strömsund, Åre och på Birka folkhögskola har också bidragit i diskussionerna. Successivt har tankar växt fram om vad som skulle kunna vara ett nytillskott i resurser runt unga med behov av stöd, företrädesvis unga med viss funktionsnedsättning.

Samordningsförbundet har också riktat ögonen mot erfarenheter i andra samordningsförbund i Sverige och andra aktörer; nämnas kan ”Ungdomstorget” i Umeå och projekt som drivits av Hjälpmedelsinstitutet (numera Myndigheten för delaktighet). Förbundet har pågående insatser där HI-drivna projekt har inspirerat oss att arbeta med ett arbetsterapeutiskt anslag men mer riktat mot gymnasiets senare del och ut mot arbete/studier och med specialpedagoger som kompetens.

De parter vi har fört dialog med och som sagt sig vara intresserade av att delta i detta utvecklingsarbete tillsammans med Samordningsförbundet är

Härjedalens gymnasium och LärCentrum; Härjedalen

Jämtlands Gymnasieförbund, program i Östersund

Fjällgymnasiet, Berg

Några av parternas formulerade motiv och tankar om behov och varför man vill vara med i "Verktyg hela vägen - Jämtland" redovisas nedan.

Carina Hallqvist, Försäkringskassan:

"Vi ser ett jättestort värde i att det satsas på den här målgruppen då de har ett uttalat behov av särskilt stöd och verktyg i övergång mellan gymnasieskolan och det som kommer efteråt"

Inger Gardmo JGY:

"Vi på Hotell-och turismprogrammet och Restaurang-och livsmedelsprogrammet som båda är yrkesprogram, vill vara med i "Verktyg hela vägen" utifrån att vi får allt fler elever med läs-och skrivsvårigheter, psykisk ohälsa och andra funktionsnedsättningar. Det är elever som behöver verktyg/hjälpmiddel och strategier för att klara sin vardag i skolan - på sin apl-plats och kommer att behöva det på sina kommande arbetsplatser."

Jonas Albonius och Eva Hedström-Holm:

"Vuxenperspektiv: Vi måste lära oss ta kompensatoriska hjälpmedel på allvar – "Verktyg hela vägen" blir en väg för oss att göra detta.

Elevperspektiv: "Verktyg hela vägen" blir ett sätt för elever att bli vän med sina funktionsnedsättningar och använda hjälpmedel i ett framtidsperspektiv.

Verktyg kan innebära en stimulans till lärande och hjälper skolarbete att bli roligare, elever känner att de får medel att på egen hand hantera sin situation istället för att vara offer för förutsättningar de inte kan påverka. De blir ett medel för ökat självförtroende och stärkt självkänsla.

Ska eleverna ha hjälpmedel för att hantera livsmål, inte bara kunskapsmål, måste vi arbeta utifrån det perspektivet.

Projektet medför att vi i skolan måste ta frågorna "Verktyg hela vägen" medför, på allvar. Det sätter fokus på ett eftersatt utvecklingsområde och flyttar synsättet bort från funktionsnedsättning till ett eftertraktat tekniskt kunnande"

Vision

Alla, oavsett förmåga, ska ges optimala möjligheter att klara skolan och framtida studier/arbete

Övergripande mål

- Stärka elevers självständighet genom att i dialog öka självkänsla och kunskap om egna behov av verktyg och anpassningar.
- Utveckla och strukturera metoder och samverkan i skolan kring elever i behov av stöd
- Utveckla och strukturera samverkan med andra aktörer som kan ge fortsatt stöd inför fortsatta studier och arbete

Delmål

- använda BAS-metoden för att i dialog med eleven kartlägga behov av verktyg och anpassningar
- tillföra kompetensutveckling kring funktionsnedsättningar och verktyg och anpassningar i undervisningen till personal i skolan
- särskilt uppmärksamma studie- och yrkesvägledarens betydelse för elever med funktionsnedsättningar
- sprida kunskap till andra aktörer som möter målgruppen på praktik, kommande arbete/studier samt vid myndighetskontakter
- på lokal nivå skapa strukturer och rutiner för samverkan mellan skola, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan m.fl.

Målgrupp

Elever från 17 år, i gymnasieskola och vuxenutbildning som är i behov av stöd, läs och skrivsvårigheter och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Projektet utvecklar verktyg och metoder även för *alla* elevers olika lärtilar och förmågor.

Tid

Samordningsförbundet finansierar "Verktyg hela vägen – Jämtlands län" under perioden januari 2015 -december 2016.

Parter i Verktyg hela vägen – Jämtlands län

- Samordningsförbundet i Jämtlands län ansvarar för genomförandet av insatsen
- Härjedalens gymnasium och Lär Centrum, Härjedalen
- Fjällgymnasiet, Berg
- Jämtlands gymnasieförbund; programmen -hotell/turism -restaurang/livmedel -fordon - industriprogrammet
- Arbetsförmedlingen
- Försäkringskassan

Projektgenomförande

Konceptet

“Verktyg hela vägen” innebär att utveckla metoder och prova verktyg för alla elever i gymnasieskolan men också stötta några elever mer intensivt. Elevers skolsituation kartläggs med ett inkluderande tänk och en helhetsyn, utifrån elevens egen upplevelse av sin situation. Detta stärker elevens självkänsla och självinsikt.

Verktyg kan vara digitala men också andra anpassningar för att stötta olika lärstilar och kompensera för en funktionsnedsättning. Målet är att utifrån förmåga klara skolan på bästa sätt men också framtidens vidare studier eller arbete.

För att utveckla arbetet med verktyg och anpassningar utbildas samtlig skolpersonal. Specialpedagoger får en specifik utbildning i BAS, Bedömning av anpassningar i skolmiljö.

Information ges till externa aktörer såsom praktikhandledare, Arbetsförmedlingens och, Försäkringskassans personal. Kompetensutvecklingen innehåller kunskap om funktionsnedsättningar samt verktyg och metoder som kan stötta dessa.

“Verktyg hela vägen” innebär också en utveckling av strukturer och rutiner för samverkan kring elever. Både internt på skolan samt med andra aktörer. Samverkan startar innan eleven slutat skolan med Arbetsförmedling och Försäkringskassan med flera för att stödet ska kunna fortsätta efter avslutad skola.

Funktioner som behövs för att driva detta arbete

- skolledare
- specialpedagog
- studie- och yrkesvägledare
- elevhälsa
- chef Arbetsförmedling och Försäkringskassa
- handläggare på dessa myndigheter

Utbildningar

En utbildning i BAS-intervjumetod kommer att genomföras under 2015. Specialpedagoger från de fyra skolorna kommer tillsammans att få två dagars utbildning av Helene Lidström, lärare och forskare vid Linköpings universitet. BAS, bedömning av anpassningar i skolmiljö är ett bedömnings och kartläggningmaterial som utvecklats av arbetsterapeut. Materialet har aktivitetsfokus men är också elevcentrerat, hur eleven uppfattar sin situation och är delaktig i vilka anpassningar de behöver.

Samtlig pedagogisk personal vid skolorna ges utbildning kring funktionsnedsättningar och anpassningar/ verktyg som kan stötta dessa. Verktyg som även alla elever kan utnyttja för ett bättre lärande.

Utbildningen omfattar fyra tillfällen á ca 2 timmar. Den är anpassad efter den tekniska miljö lärare och elever arbetar i.

Handledning

Specialpedagoger kommer att få handledning vid ett tillfälle i månaden/ skola av en specialpedagog som arbetat med BAS-metoden och har erfarenheter från arbete vid habiliteringen. Denna resurs finansieras av Samordningsförbundet.

Handledning ges också för de tekniska verktygen till pedagoger och elev - pedagog i mån av tid. Detta görs av projektets IT-pedagogresurs.

BAS-nätverk

Samordningsförbundet har sedan tidigare insatser skapat ett övergripande nätverk för specialpedagoger som arbetar med BAS-metoden. Där ingår även de som genomfört projekt "Verktyg hela vägen", Strömsund, Åre och Birka FHSK. De har återkommande träffar för fortbildning och erfarenhetsutbyten.

Styrning och roller

Samordningsförbundet genomför projektet "Verktyg hela vägen – Jämtlands län" och är ansvariga för finansiering, process-stöd, styrning och ledning.

Ingående parter bidrar till att nå uppsatta mål och ansvarar för att projektet insatser kan realiseras och tas till vara inom sina respektive verksamheter

Styrgrupp

- Samordningsförbundet: Gunilla Kaev, Monica Andersson och Åke Rönnberg
- Berg: Anneli Olofsson och Olof Vahlström
- JGY: Britt Uddegård, Inger Gardmo
- Härjedalen: Jonas Albonius
- AF: Camilla Jansson
- FK: Carina Hallqvist

Utökad styrgrupp: representanter från de lokala arbetsgrupperna deltar.

Hösten 2016 sker ett erfarenhetsseminarium med utökad styrgrupp.

Styrgruppen har sju styrgruppsmöten avsatta under genomförandeperioden. Två av dessa, på våren 2016 och på hösten 2016, har särskilt implementeringsfokus. På sista styrgruppen tas slutdiskussion och beslut om "VHV-J/H" och implementeringar lokalt och Samordningsförbundets ställningstagande om fortsatt engagemang i konceptets utveckling i länet.

Lokala arbetsgrupper

Arbetet på varje skola kommer att styras av en arbetsgrupp där rektor, specialpedagog, SYV med samordnare från Samordningsförbundet Jämtlands län. Samordnaren är sammankallande. Det är på lokal nivå som konceptet genomförs. Det anpassas naturligtvis efter de behov och förutsättningar varje skola har.

Arbetsgruppen har återkommande träffar (cirka en gång i månaden) för att följa arbetet och lösa eventuella svårigheter. Gruppen planerar också utbildning för övrig personal. Vid behov bjuds andra aktörer in till gruppens möten såsom AFs och FKs personal, näringslivsrepresentanter och andra kommunala aktörer för samverkan och kunskapsspridning.

Roller

Gunilla Kaev, Samordningsförbundet

- Ledning, samordning och dokumentation av projekt totalt samt på länsnivå
- Riskhantering
- Processledare i projektets olika delar, ansvarig för styrgruppsarbetet

Monica Andersson, Samordningsförbundet

- Samordnar, stöder och dokumenterar de lokala arbetsgruppernas arbete
- utbildar och handleder
- uppföljning och dokumentation
- biträder i styrning av projektet totalt
- föredrar i styrgrupp

Christer Jacobsson, Barn- och ungdomshabiliteringen, Region JH:

- handledning för specialpedagoger/pedagoger i BAS-metoden
- viss fortbildning som är planerad i projektet
- dokumentation

Åke Rönnberg, Samordningsförbundet

- Ansvarar för projektets ekonomi och SUS-uppföljning
- Biträder med total styrning av projektet och styrgruppsarbetet

Rapporter

Alla parter och roller har ett ansvar att bidra till att erfarenheter och resultat dokumenteras. Detta utgör materialet till rapporterna som Samordningsförbundet sammanställer.

Delrapport 1	dec 2015
Delrapport 2	juni 2016
Slutrapport	dec 2016

Implementering

Förbundet arbetar alltid med sikte på att genomföra realistiska insatser med hög grad av delaktighet tillsammans med parter. I detta ingår att alla är aktiva i tänket vad händer efter projekttid. I diskussionerna innan projekt beslutas och påbörjas har implementering tagits upp och viss strategi lagts. Förankring på lokala ledningsnivåer är viktiga liksom inom aktuell verksamhet som ska genomföra och ska använda arbetssätt och metod. I "Verktyg hela vägen –Jämtlands län" har planen beskrivits enligt nedan.

Samordningsförbundet har från början intagit en hållning av långsiktighet och hållbarhet i åtaganden om konceptet är intressant och ger effekt i verksamheterna.

Allas parter bidrag till omvärldsbevakning är också viktigt, vad händer runt omkring i länet och nationellt som kan påverka utkomst och implementering av "Verktyg hela vägen –Jämtlands län".

Implementeringsplan

Sker kontinuerligt i styrgrupp.

Kompletteras med lokala diskussioner.

Lokala chefer inom samtliga ingående verksamheter ansvarar för att stödja och följa VHV-J/H i sin verksamhet lokalt anpassat.

Indikation implementering - delrapport april 2016 och sept. 2016.

Slutligt ställningstagande - december 2016.

Alla parter är ansvariga för processen.

Slutredovisning i Samordningsförbundets styrelse nov/dec 2016.

Uppföljning

Nyckeltal

Elevnivå

- Under projektperioden har BAS metoden används till **totalt 54 elever** fördelat på Berg 12, Härjedalen 15, JGY Fordon och Industri 15, Hotell/Turism och Restaurang /Livsmedel 12
- Efter full BAS-insats ska 70 % av eleverna vara nöjda med de anpassningar som de fått
- 70 % anser sig ha förbättrat sina studieresultat
- 70 % anser att de hanterar besvärliga situationer i skolan bättre

- Projektet kommer att följas upp huruvida frånvarostatistik påverkats hos de elever som deltagits i projektet.
- Varje deltagande elev har fått ett vägledande samtal med SYV

Pedagognivå

- 4 x 4 utbildningstillfällen för skolpersonal genomförs.
- 95 % av pedagogerna ska ha deltagit vid dessa tillfällen.
- Genom självskattning visas att 70 % personalen anser sig ha ökat sin kompetens i områdena funktionsnedsättningar verktyg och anpassningar.
- Handledning till specialpedagoger/pedagoger genomförs 1 gång/mån under perioden hösten 2015 - våren 2016

Övergripande nivå

Rutiner och samverkan mellan skola och externa aktörer (AF, FK, praktikplatser m.fl.) har utarbetats och dokumenterats på lokal nivå (årshjul)

Andra aktörer

Personal hos Af och FK upplever att konceptet "Verktyg hela vägen" har lett till att deras arbete med individerna har effektiviserats och kvalitativt förbättrats. Följs upp av och dokumenteras av Af och FK.

Under genomförandet kommer förbundets uppföljningssystem SUS att användas.

Budget

Samordningsförbundet tillför medel för att genomföra projektet under perioden januari 2015 - december 2016.

Budgetposterna omfattar

- projektledning och projektsamordnare
- handledning
- utbildningsinsatser
- hjälpmedel, verktyg
- ev. resa för studiebesök alt konferens
- spridningsaktivitet regionalt

Redovisas i särskilt dokument.

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
JÄMTLANDS LÄN